

กสม. ไม่เห็นด้วยกับการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสนอรัฐรับฟังความเห็นที่แตกต่าง ร่วมกันสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ฝ่าวิกฤติโควิด 19

“บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจา เป็นลายลักษณ์อักษร หรือการตีพิมพ์ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก”

ข้อความข้างต้นปรากฏในข้อ 19 (1) และ (2) ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม หลักการดังกล่าวให้การรับรองเสรีภาพในการแสดงออก การแสดงความคิดเห็น การเข้าถึงและส่งต่อข้อมูลข่าวสารของประชาชน อันหมายรวมถึงเสรีภาพของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสถาบันหลักในการสื่อสารกับสาธารณะด้วย

(อ่านต่อหน้า 2)

● กสม. ไม่เห็นด้วยกับการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสนอรัฐรับฟังความเห็นที่แตกต่าง – ร่วมกันสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ฝ่าวิกฤติโควิด 19	1	● UNODC เผยสถานการณ์การค้ำข่มขู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19	6
● มุมสะท้อน	2	● ภาพกิจกรรม	7
● กสม. ลงพื้นที่ติดตามเหตุเพลิงไหม้โรงงานพลาสติกซอยกิ่งแก้ว เตรียมชงข้อเสนอแนะเชิงระบบเพื่อป้องกันเกิดเหตุการณ์ซ้ำ	5	● รัฐบาลสหรัฐฯ เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ำข่มขู่ 2564 จัดอันดับไทย “Tier 2 Watch List บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง”	8

มุมมอง

“เสรีภาพสื่อ คือเสรีภาพของประชาชน” คำกล่าวคุ้นหูนี้

สะท้อนบทบาทหน้าที่อันสำคัญยิ่งของสื่อมวลชนที่เป็นดังกระบอกเสียงของประชาชนในสังคมประชาธิปไตย แต่ปัจจุบันในภาวะที่ทุกคนสามารถเป็นสื่อส่งเสียงของตัวเองได้ผ่านช่องทางออนไลน์ เสรีภาพในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นยิ่งขยายขอบเขตได้กว้างขวาง เป็นเหตุให้ในหลาย ๆ สถานการณ์เสรีภาพนั้นก็ถูกจำกัดโดยรัฐและกฎหมายด้วยเหตุผลความจำเป็นบางอย่าง

กรกฎาคม 2564 เป็นช่วงเวลาที่การใช้เสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชนถูกท้าทายจากประกาศข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ของรัฐบาลหลายฉบับเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 มุมมองสิทธิฉบับนี้ จึงขอเสนอแนะมุมมองความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ต่อสถานการณ์ดังกล่าวเพื่อชี้ให้เห็นว่าเสรีภาพในการแสดงออกและการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานไม่ควรถูกจำกัดหรือจะถูกจำกัดได้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น และควรใช้เพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และรับฟังกันและกันด้วยความเคารพ

นอกจากนี้ขอชวนติดตามสถานการณ์การค้ำมนุษย์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) สะท้อนว่าสภาพปัญหาการค้ำมนุษย์ทั่วโลกมีความซับซ้อนและรุนแรงมากยิ่งขึ้น ขณะที่กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ำมนุษย์ ประจำปี 2564 (2021 TIP Report) ระบุว่าในปีประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในระดับ “Tier 2 Watch List” หรือ บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง ซึ่งเป็นระดับต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มุมมองสิทธิ
ปีที่ 20 / ฉบับที่ 7 / กรกฎาคม 2564

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

กรรมการ : นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปิติกัญจน์ สิกธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายบุญเกิด สมนึก

รองเลขาธิการ : นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์

นางสาวอิจรดา ฉายากุล

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญชวนผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ของสวนสิทธิในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสม

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สิทธิอันเป็นสากลข้างต้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 34 ที่บัญญัติรับรองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายด้วยวิธีอื่นของบุคคล รวมทั้งเสรีภาพทางวิชาการ และมาตรา 35 ที่บัญญัติรับรองเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยห้ามมิให้มีการสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นทั้งห้ามเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข่าวสารหรือข้อความใด ๆ เว้นแต่อยู่ในภาวะสงคราม

อย่างไรก็ตาม การใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกของบุคคลและสื่อมวลชนอาจมีข้อจำกัดได้ แต่การจำกัดเสรีภาพนั้นต้องมีบัญญัติไว้ในกฎหมาย ทำเท่าที่จำเป็น และเป็นไปเพื่อเคารพและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เพื่อความมั่นคงของรัฐ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนและเพื่อความจำเป็นด้านการสาธารณสุข

10 กรกฎาคม 2564 รัฐบาลได้ประกาศข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 27) เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ซึ่งข้อ 11 ของข้อกำหนดดังกล่าว

ได้ระบุถึง “มาตรการเพื่อมิให้มีการบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร อันทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉิน การเสนอข่าว หรือการทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเจตนา บิดเบือนข้อมูลข่าวสาร ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ ฉุกเฉินจนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทว่าราชอาณาจักรนั้น เป็นความผิด ตามมาตรา 9 (3) แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548”

ข้อกำหนดดังกล่าวได้ทำให้หลายภาคส่วนโดยเฉพาะ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนมีความกังวลต่อมาตรการป้องกันการ บิดเบือนข้อมูลข่าวสารซึ่งอาจเป็นการลดทอนเสรีภาพ ในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ซึ่งกรณีนี้คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) (16 กรกฎาคม 2564) มีความเห็นว่า มาตรการตามข้อ 11 ของข้อกำหนดข้างต้น อาจทำให้เข้าใจ หรือตีความไปได้ว่า การเสนอข่าวหรือการทำให้แพร่หลายทาง หนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชน เกิดความหวาดกลัว แม้จะเป็นความจริงก็ไม่สามารถทำได้ และ ถือเป็นการผิด

กสม. เห็นว่าในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดร้ายแรง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนจะต้องได้รับข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเพื่อให้สามารถประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพที่กำลัง เผชิญอยู่ รวมถึงผลกระทบที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้สามารถ เตรียมการในการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม และทันทั่วถึง ดังนั้น จึงไม่ควรมีการปิดกั้นการรับรู้ข่าวสาร ของประชาชน และไม่ควรถ้าห้ามการเสนอข้อมูลที่เป็นความจริง เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หากรัฐบาลเห็นว่าข้อมูลที่มีการ นำเสนอสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชน รัฐบาลสามารถชี้แจง ทำความเข้าใจกับประชาชนถึงความพยายามและมาตรการ

ของรัฐในการแก้ไขปัญหา รวมถึงให้คำแนะนำหรือแนวทาง ในการปฏิบัติตัวของประชาชนเพื่อลดความหวาดกลัวและ ความตื่นตระหนก รวมถึงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนได้

นอกจากนี้ กสม. ยังเห็นว่าการห้ามการเสนอข่าวหรือ ข้อมูลที่อาจทำให้ประชาชนหวาดกลัว และจะเป็นช่องว่างให้ เจ้าหน้าที่รัฐใช้ดุลพินิจในการบังคับใช้กฎหมายที่อาจละเมิด สิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งขัดต่อหลักสิทธิและเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นและเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร ของสื่อที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 34 และมาตรา 35 รวมถึงไม่สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ต่อมาในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2564 ได้เกิดกระแส วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการวัคซีนและป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของรัฐบาล โดยมีนักแสดง นักร้อง และบุคคลสาธารณะออกมาแสดงความคิดเห็นและ ข้อเรียกร้อง (Call Out) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์จำนวนมาก จนมีฝ่ายการเมืองเข้าร้องทุกข์และแจ้งความดำเนินคดีกับบุคคล สาธารณะหลายรายนั้น

กรณีดังกล่าว กสม. (23 กรกฎาคม 2564) เห็นว่า แม้การใช้สิทธิเสรีภาพแห่งการแสดงออกอาจมีข้อจำกัดได้ เพื่อการคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อความ มั่นคงของรัฐ การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน แต่ข้อจำกัดดังกล่าวต้องทำเท่าที่จำเป็น โดยที่การแสดง ความคิดเห็นของบุคคลสาธารณะและประชาชนทั่วไป ต่อการบริหารจัดการของรัฐเพื่อควบคุมและบรรเทาสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เป็นสถานการณ์ที่ประชาชน รวมทั้งทุกภาคส่วนในสังคมกำลังได้รับผลกระทบอย่างหนัก

และต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารพร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหาร ถือเป็นการใช้เสรีภาพโดยสุจริต แม้อาจมีถ้อยคำที่สื่อสารด้วยอารมณ์ความรู้สึกตามยุคสมัย แต่ไม่ได้ก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อยแต่อย่างใด

30 กรกฎาคม 2564 กสม. ได้ประชุมรับฟังความคิดเห็นและรับเรื่องร้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ (Zoom meeting) จากผู้แทน 6 องค์กรวิชาชีพสื่อ ได้แก่ สมาคมการสื่อสารมวลชนแห่งชาติ สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย และสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ กรณีขอให้ตรวจสอบการคุกคามการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชนโดยรัฐ สืบเนื่องจากกรณีในเดือนกรกฎาคม 2564 รัฐบาลประกาศใช้ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ฉบับที่ 27 โดยเฉพาะในข้อที่ 11 ว่าด้วยการห้ามบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร และ ฉบับที่ 29 ซึ่งมิสสารให้อำนาจรัฐครอบคลุมไปถึงการกำกับดูแลสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเข้มงวด ประกอบกับนายกรัฐมนตรีได้ประกาศมาตรการจัดการข่าวปลอม หรือ Fake news ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ส่วนตัวให้แต่ละหน่วยงานแก้ไขปัญหาและแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในการเผยแพร่ข่าวปลอมด้วยนั้น กสม. เห็นว่าในภาวะวิกฤติ การรับรู้และส่งต่อข้อมูลข่าวสารอาจมีความคลาดเคลื่อนและไม่ถูกต้องได้ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา

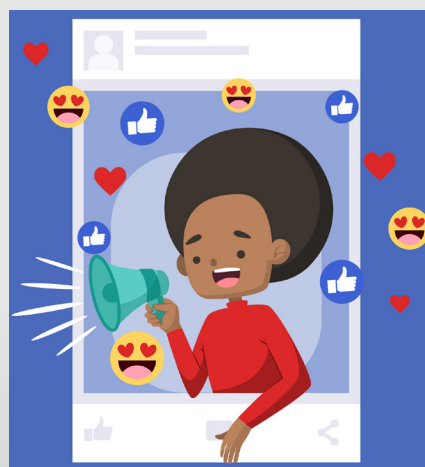
ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การใช้กลไกทางกฎหมายปิดกั้นความคิดเห็นหรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารยิ่งอาจทำให้การใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชนต้องตกอยู่ในภาวะถูกคุกคาม และไม่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ซึ่ง กสม. จะได้ตรวจสอบและจัดทำรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นดังกล่าวเสนอรัฐบาลต่อไป

เสรีภาพในการแสดงออกและการแสดงความคิดเห็นเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับสังคมประชาธิปไตยและจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ รัฐในฐานะสถาบันซึ่งมีหน้าที่ประกันสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ ของประชาชน จึงต้องรับฟังความคิดเห็นรวมทั้งคำวิพากษ์วิจารณ์ที่แตกต่าง และงดเว้นการใช้กลไกทางกฎหมายที่มีผลเป็นการปิดกั้นการใช้เสรีภาพในการแสดงออกโดยสุจริต

ขณะเดียวกัน ประชาชนและสื่อมวลชนซึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิและเสรีภาพ ควรร่วมกันธำรงรักษาสิทธิเสรีภาพต่อกันอย่างสร้างสรรค์ โดยรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จและหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่สร้างความเกลียดชังโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่สังคมที่เคารพซึ่งกันและกันแม้ดำเนินไปบนความแตกต่างหลากหลายทางความคิด อันเป็นความปกติของสังคมประชาธิปไตย และยิ่งหนุนเสริมสังคมให้ขับเคลื่อนไปได้บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่จะช่วยกันปรับปรุงการบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิผลต่อไปได้มากยิ่งขึ้น

อ้างอิง

- ข่าวช่อง8. (2564, กรกฎาคม 29). จี้ยกเลิก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน! วงเสวนาสื่ออัครัฐบาลเลิกจับแพะ หลังรู้สึกเสี่ยงพล้ำ จัดการโควิดเหลว สืบค้นจาก https://www.thaich8.com/news_detail/99364
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2564, กรกฎาคม 16). ข่าวประชาสัมพันธ์ เรื่อง กสม. ขอรัฐบาลทวนข้อกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่กระทบเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น วอนทุกฝ่ายสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อร่วมกันฝ่าวิกฤติโควิด 19.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2564, กรกฎาคม 23). ข่าวประชาสัมพันธ์ เรื่อง กสม.ไม่เห็นด้วยกับการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เสนอให้รัฐรับฟังความเห็นที่แตกต่าง ไม่ใช้กลไกทางกฎหมายเล่นงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2564, กรกฎาคม 31). ข่าวประชาสัมพันธ์ เรื่อง 6 องค์กรวิชาชีพสื่อ ยื่น กสม. ขอให้ตรวจสอบการใช้กฎหมายในสถานการณ์ฉุกเฉิน จำกัดเสรีภาพการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชน.

ศูนย์ช่วยเหลือประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

7 กรกฎาคม 2564 ณ ศูนย์อพยพองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) บางพลีใหญ่ และวัดบางพลีใหญ่กลาง

ในการลงพื้นที่ดังกล่าว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับทราบข้อมูลผลกระทบและความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ แรงงานไทย แรงงานข้ามชาติ ผู้สูงอายุ และกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ รวมถึงรับทราบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเบื้องต้นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากผู้แทนสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสมุทรปราการ ผู้แทน อบต. บางพลีใหญ่ รวมทั้งจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง ทำให้ได้รับรู้ว่การณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชนประมาณ 60,000 คน รวมถึงจังหวัดสมุทรปราการได้จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้อพยพจำนวน 9 จุด ทั้งนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาและทบทวนในหลายประเด็นด้วยกัน อาทิ มาตรการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ นโยบายการจัดทำผังเมืองที่เหมาะสม แนวทางการกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะ

กสม. ลงพื้นที่ติดตามเหตุเพลิงไหม้โรงงานพลาสติกชอยกิ่งแก้ว เตรียมชงข้อเสนอแนะเชิงระบบเพื่อป้องกันเกิดเหตุการณ์ซ้ำ

กลางดึกวันที่ 5 กรกฎาคม 2564 ได้เกิดเหตุระเบิดและเพลิงไหม้โรงงานพลาสติกของบริษัท หมิงตี้เคมีคอล จำกัดในซอยกิ่งแก้ว 21 จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งได้สร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง ทั้งต่อชีวิต บ้านเรือน และทรัพย์สิน รวมทั้งเกิดมลพิษจากการรั่วไหลของสารเคมี ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในรัศมี 5 กิโลเมตร ต้องอพยพออกจากพื้นที่จำนวนมาก

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ติดตามเหตุการณ์ดังกล่าวด้วยความห่วงกังวลเนื่องจากเหตุระเบิดครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อด้านสิทธิมนุษยชนต่อประชาชนทุกเพศทุกวัย ในหลายมิติ อาทิ **สิทธิในสุขภาพ สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี และสิทธิชุมชน** ในการนี้ เพื่อประสานการคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชนให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ กสม. จึงได้มอบหมายให้ นางปรีดา คงแป้น และนางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงพื้นที่รับทราบข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อช่วงเย็นวันที่

ที่ตั้งอยู่ท่ามกลางชุมชน รวมถึงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม โดยหน่วยงานรัฐ

“ที่ผ่านมา กสม. มักได้รับการร้องเรียนเรื่องผลกระทบต่อชุมชนจากชุมชนที่ตั้งมาก่อนการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม แต่เหตุระเบิดและเพลิงไหม้โรงงานพลาสติกนี้ เป็นกรณีที่โรงงานอุตสาหกรรมตั้งมาก่อน แต่ก็สร้างความเสียหายให้ชุมชนอย่างรุนแรง ดังนั้น เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมในแหล่งชุมชนพื้นที่อื่น ๆ กสม. จะติดตามกรณีปัญหานี้เพื่อเสนอเป็นรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย กลไกการบริหารจัดการ และการแก้ไขปัญหาในเชิงโครงสร้างต่อไป” นางปรีดา คงแป้น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าว

UNODC เผยสถานการณ์ การค้ามนุษย์ ในช่วง การแพร่ระบาดของ โรคโควิด 19

ปี 2013 ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ กำหนดให้วันที่ 30 กรกฎาคม เป็นวันต่อต้านการค้ามนุษย์สากล เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์ของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของพวกเขา โดยในปี 2021 นี้ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดหัวข้อ การรณรงค์สำหรับวันต่อต้านการค้ามนุษย์สากล คือ “Victims’ Voices Lead The Way” เพื่อตอกย้ำให้มีการรับฟังเสียงของผู้เสียหาย เพราะเสียงของพวกเขาในฐานะผู้รอดชีวิตและต่อสู้กับการค้ามนุษย์มีบทบาทสำคัญในการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกัน ช่วยเหลือ รวมทั้งเยียวยาผู้เสียหายที่ต้องตกอยู่ในสถานการณ์การค้ามนุษย์

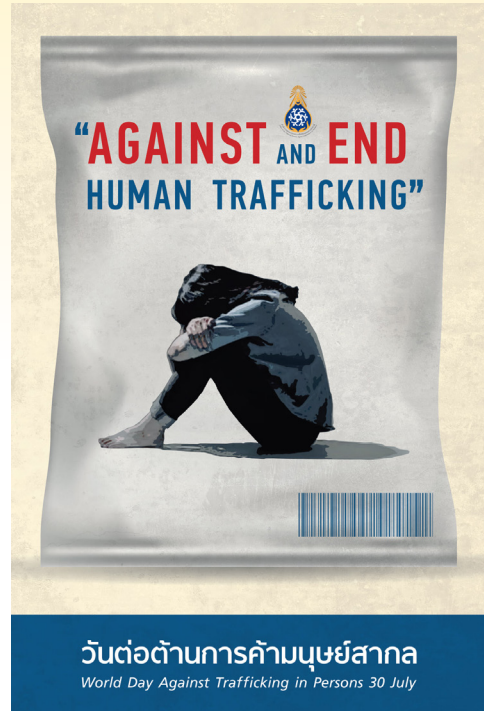
ปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC) ได้นำเสนอข้อมูลสถานการณ์การค้ามนุษย์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งพบว่ามี ความซับซ้อนและมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น ดังนี้

- การระบุตัวหรือค้นหาผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เป็นไปได้ยากยิ่งขึ้นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค นอกจากนี้การล็อกดาวน์ที่จำกัดการเดินทางหรือการเคลื่อนไหวในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลให้การช่วยเหลือผู้เสียหายเป็นไปด้วยความยากลำบาก อีกทั้งยังทำให้เหยื่อต้องเผชิญความเสี่ยงจากการติดเชื้อและเข้าถึงการรักษาพยาบาล

- แรงงานนอกระบบในทุกอุตสาหกรรมมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกแสวงหาผลประโยชน์ เนื่องจากสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เลวร้ายลงจากความพยายามในการลดต้นทุนของนายจ้าง โดยแรงงานมีโอกาสถูกผู้ไม่หวังดีชักจูงหรือหลอกลวงเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์มากขึ้นด้วยการอ้างว่าจะให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน

- เด็กเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง เช่น เมื่อต้องเข้าสู่การเรียนออนไลน์ ก็มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศในโลกออนไลน์ หรือกรณีเด็กเร่ร่อน มีความเสี่ยงในการติดเชื้อและถูกแสวงหาผลประโยชน์จากขบวนการค้ามนุษย์

- การกักตัวในบ้านมาพร้อมกับความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งความรุนแรงนี้มีสถิติเพิ่มสูงขึ้น และอาจเป็นส่วนสำคัญในการนำไปสู่ปัญหาการค้ามนุษย์โดยคนในครอบครัว

- การช่วยเหลือเหยื่อในกระบวนการฟื้นฟู หรือการสร้างเครือข่ายสนับสนุนทางจิตใจให้แก่เหยื่อจากการค้ามนุษย์ทำได้ยากขึ้น

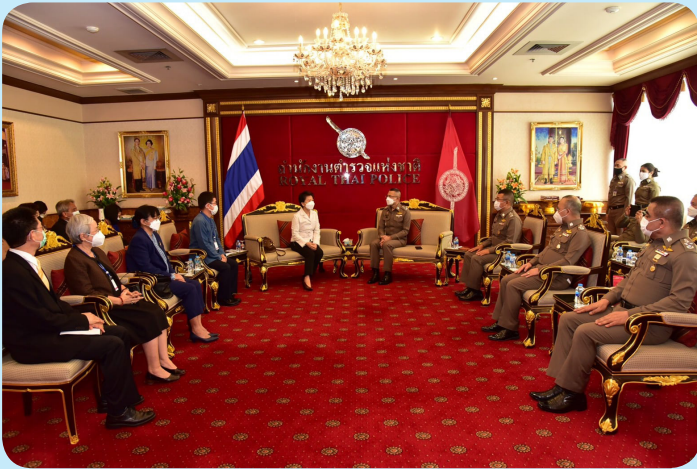
- กระบวนการสอบสวนการค้ามนุษย์ถูกลดความสำคัญลงหรือเกิดความล่าช้า ซึ่งมีผลกระทบต่อการจับกุมดำเนินคดีหรือลงโทษผู้กระทำความผิด รวมทั้งการเยียวยาหรือฟื้นฟูผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ดังนั้นในช่วงเวลานี้ นอกจากมาตรการในการควบคุมโรคระบาด รัฐต้องให้ความสำคัญกับการบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ อันเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ปัญหาการค้ามนุษย์ การให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับกลุ่มคนเปราะบาง รวมทั้งมาตรการหรือการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ทุกคนในสังคมมีส่วนสำคัญในการต่อต้านหรือหยุดการค้ามนุษย์ได้ ด้วยการร่วมรณรงค์ แจ้งข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แลกเปลี่ยนความรู้ในการป้องกันตัวเองหรือคนใกล้ตัวจากการค้ามนุษย์ หรือเรียกร้องให้รัฐดำเนินการที่จริงจังในการจัดการปัญหานี้ เป็นต้น

ที่มา : - UNODC. Impact of the Covid-19 Pandemic on Trafficking in Persons. Retrieve from https://www.unodc.org/documents/Advocacy-Section/HTMSS_Thematic_Brief_on_COVID-19.pdf

กสม. หารือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานการคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรม

วันที่ 2 กรกฎาคม 2564 นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย นายสุชาติ เศรษฐมาลินี นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช และนายสันต์ ภัยหลีกส์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หารือร่วมกับ พล.ต.อ. สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พล.ต.อ. ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ และ พล.ต.อ. ปิยะ อุทาโย รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อวางแผนแนวทางในการประสานการคุ้มครองเรื่องสิทธิในกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

กสม. ประชุมร่วมกับ กมร. สภาผู้แทนราษฎร หารือเรื่องสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ - สิทธิในที่ดินทำกิน

วันที่ 5 กรกฎาคม 2564 นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ และนางปรีดา คงแป้น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาสิทธิด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ และกลุ่มชาติพันธุ์ ในคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร เพื่อหารือเรื่องปัญหาสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และสิทธิในที่ดินทำกิน ตลอดจนปัญหาการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ณ ห้องประชุม 606 สำนักงาน กสม.

กสม. ลงพื้นที่ร่วมมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก สังเกตการณ์การปิดแคมป์คนงาน รวบรวม ผลกระทบในสถานการณ์โควิด 19

วันที่ 2 กรกฎาคม 2564 นางปรีดา คงแป้น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงพื้นที่สังเกตการณ์การปิดแคมป์คนงานก่อสร้างร่วมผู้แทนมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก เพื่อประสานการช่วยเหลือและสนับสนุนการแก้ไขข้อขัดข้องในการดูแลหรือให้ความช่วยเหลือสมาชิกในแคมป์คนงานก่อสร้าง ซึ่งมีทั้งแรงงานข้ามชาติและแรงงานไทย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและสตรีตั้งครรภ์ ที่อาจได้รับผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ณ ถนนสุขุมวิท 5 แขวงออกเงินเขตสายไหม กรุงเทพฯ

กสม. จัดเวทีพบเครือข่ายภาคประชาสังคม รับฟังความเห็น และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

กสม. พบภาคประชาสังคม

วันที่ 16 กรกฎาคม 2564 นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางปรีดา คงแป้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช และนายสันต์ ภัยหลีกส์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมการประชุม “กสม. พบภาคประชาสังคม” ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคมที่ขับเคลื่อนงานในประเด็นต่าง ๆ เช่น สิทธิพลเมือง สิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ สิทธิชุมชน ที่ดินทำกิน แรงงาน ผู้หญิง เด็ก กลุ่มหลากหลายทางเพศ ฯลฯ กว่า 100 คน ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานร่วมกัน

รัฐบาลสหรัฐฯ เผยแพร่รายงาน

สถานการณ์ค้ามนุษย์ 2564

จัดอันดับไทย “Tier 2 Watch List บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง”

1 กรกฎาคม 2564 กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ ประจำปี 2564 (2021 TIP Report) ซึ่งเป็นรายงานที่สำรวจและรวบรวมสถานการณ์การค้ามนุษย์ทั่วโลก โดยปีนี้ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในระดับ “Tier 2 Watch List” หรือ **บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง** (ประเทศที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายสหรัฐฯ และไม่มีหลักฐานแสดงถึงความพยายามที่เพิ่มขึ้นในการแก้ไขปัญหา) ซึ่งต่ำกว่าปีที่ผ่านมาที่ได้ระดับ Tier 2 (ประเทศที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายสหรัฐฯ แต่มีความพยายามในการปรับปรุงแก้ไข)

รายงานดังกล่าวระบุว่า **แม้ที่ผ่านมารัฐบาลไทยมีความพยายามดำเนินการขจัดปัญหาการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง แต่รัฐบาลไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีความพยายามเพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา** เช่น กรณีที่มีรายงานว่ากลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกบังคับใช้แรงงานในหลายอุตสาหกรรม แต่รัฐบาลกลับระงับผู้เสียหายได้น้อยมากเมื่อเทียบกับขอบเขตของปัญหา หรือการที่รัฐบาลไม่มีระบบการบริการผู้เสียหายที่เพียงพอและผู้เสียหายบางส่วนถูกจำกัดเสรีภาพในการเดินทาง รวมทั้งปัญหาการทุจริตและสมรู้ร่วมคิดในการขัดขวางความพยายามในการ

ปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุผลให้ประเทศไทยถูกลดระดับลง

ด้านกระทรวงการต่างประเทศของไทยแสดงความผิดหวังต่อรายงานดังกล่าว พร้อมชี้แจงว่าที่ผ่านมา**รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการต่อต้านการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง** ทั้งเรื่องการค้าคนค้ำมนุษย์

ที่มีประสิทธิภาพและใช้เวลาน้อยลง การคุ้มครองดูแลผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ที่ยึดหลักการให้ผู้เสียหายเป็นศูนย์กลางและร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการคุ้มครองช่วยเหลือ การบริหารจัดการเรื่องการทำงานของแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงในการเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ยังมีการแก้กฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานในการดูแลแรงงาน และการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อปกป้องคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักสิทธิมนุษยชนและหลักมนุษยธรรมที่ประเทศไทยให้ความสำคัญมาโดยตลอด

ที่มา : The Standard Online

กรุณาส่ง

รู้สิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

ชำระค่าบริการเป็นเงินสด
ใบอนุญาตเลขที่ 9/2552
ปณ.ศ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7 ฝั่งทิศใต้ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

สายด่วนร้องเรียน
ในวันและเวลาราชการ

Ins. 1377

อ่านมุมมองสิทธิฉบับออนไลน์

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 6 และ 7 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวง

ทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 0 2141 3913, 0 2141 3920 โทรสาร 0 2143 9575

ขอความกรุณา
ตอบแบบประเมินออนไลน์